

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin

12.09 2022-ci il tarixli *F-531* №-li

əmri ilə təsdiq edilmişdir.

“Avtomobillərin təmiri çilingəri”

ixtisası üzrə

Təhsil Proqramı (Kurikulum)

Bakı – 2022

“Avtomobillərin təmiri çilingəri” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

- 1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu):** 030624
- 2. Məşğulluq təsnifatında kodu:** 7231
- 3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi:** 4
- 4. Peşə təhsili pilləsi:** Texniki peşə təhsili
- 5. İxtisas qrupu:** Avtomobil təmiri–sürücülük
- 6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr:** Nəqliyyat vasitələri
- 7. Qəbul şərtləri:** Ən azı ümumi orta təhsil
- 8. Tədris müddəti:** Tam orta təhsil bazasından 1 il; Ümumi orta təhsil bazasından 2 il, 3il
- 9. Attestasiya:** Tələbələrin ixtisas modulları üzrə qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilənlərin attestasiyasının aparılması Qaydası”na, ümumtəhsil fənləri üzrə attestasiya “Ümumi təhsil pilləsində təhsilənlərin attestasiyasının (yekun qiymətləndirmə (attestasiya) istisna olmaqla) aparılması Qaydası”na uyğun həyata keçiriləcək.

Peşənin təsviri, xüsusiyyəti, inkişaf perspektivləri

Avtomobillərin təmiri üzrə çilingərlər bütün növ zədələnmiş avtomobillərin təmiri və bərpası (mexanizm və cihazların işində olan nasazlıqların müəyyən edilməsi və aradan qaldırılması, texniki xidmətin göstərilməsi, texniki diaqnostikanın, sazlama işlərinin aparılması, texniki xidmət prosesində yeyilmiş detalları dəyişməklə yivli birləşmələrin bərkidilməsi, mühüm aqreqlərin, elektrik avadanlıqlarının, yük, minik, ixtisaslaşdırılmış avtomobillərin və sərnişin avtobuslarının sökülməsi, yığılması) sahəsində xidmət göstərən işçilərdir.

Mütəxəssisin qarşısına alət və avadanlıqları, onların təyinat və funksiyasını, iş prinsipini, təmirin texnoloji ardıcılığını bilmək, metal kəsmə prosesi, mexaniki və ya optik cihazlar vasitəsi ilə dəqiq ölçmələri, avtomobillərin yığılmasını, diqqətli, fiziki cəhətdən güclü, ağır zəhmət tələb edən sahədə işləməyi bacarmaq tələbləri qoyulur.

Məşğulluq imkanları:

Təhsilini başa vurduqdan sonra mütəxəssis avtomobil nəqliyyatı müəssisələrində çalışaraq müxtəlif növ nəqliyyat vasitələrinə texniki təmir xidməti göstərə bilər. Təlim və təcrübə keçməklə bu peşə ilə əlaqədar qrup rəhbəri, ümumi nəzarətçi kimi rəhbər vəzifələrə yüksəlmək imkanları vardır.

Peşə üzrə səriştə səviyyəsi:

Biliklər	Bacarıqlar	Müstəqillik və məsuliyyət
<ul style="list-style-type: none">• Avtomobil quruluşu haqqında ümumi məlumat;• Mexaniki və ya əl alətləri, o cümlədən onların istifadəsi, təmiri və saxlanması haqqında məlumat;• Metalın kəsilməsi, cilalanması və emalı prosesləri;• Xammal və materiallardan istifadənin texniki üsulları barədə məlumat;• İş ərazisində və ya peşəkar alətlərdən istifadə ilə bağlı təhlükəsizlik qaydaları barədə məlumatlı olmaq;• Gövdə doldurucuları, plastik və ya şüşə lif vasitəsi ilə təmir üsullarını	<ul style="list-style-type: none">• İş planlaşdırmaq və təşkil etmək;• Diaqnostik avadanlıqlardan istifadə etmək;• Mexaniki ölçmə cihazlarından istifadə etmək;• Təmir proqramlarından istifadə etmək;• Dinometrik açar və bu tip avadanlıqlardan düzgün istifadə etmək;• Periodik texniki qulluq zamanı görülməli işlərin ardıcılığını təyin etmək;• Kəsmək və təmir etmək üçün olan müvafiq alətlərdən istifadə etmək;• Mexaniki və ya optik cihazlar vasitəsi ilə dəqiq ölçmək;• Cilalama işlərini yerinə yetirmək;	<ul style="list-style-type: none">• Dəqiqlik nümayiş etdirmək və təcürüata diqqət yetirmək;• Yüksək səviyyədə intizam nümayiş etdirməklə çalışmaq;• Öz fəaliyyətinə dair rəhbərliyin qəbul etdiyi qərar və layihələr barədə sənədlərlə tanış olmaq;• Vaxtı idarə etmək;• Müstəqil və komanda daxilində işləmək;• Öhdəsinə düşən vəzifələri yerinə yetirmək;• Öz səlahiyyətləri çərçivəsində qərar qəbul etmək;• Müştəri ilə effektiv ünsiyyət qurmaq.

<p>bilmək;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Müştərilər ilə yerinə yetirilməsi tələb olunan işi müzakirə etmək; • İş planlaşdırmaq və qiymətləndirmək. 	<ul style="list-style-type: none"> • Səthləri hamarlamaq və cilalamaq; • Əməyin mühafizəsi və yanğından mühafizə üzrə qaydalara əsasən işi yerinə yetirmək; • Problemin müəyyən edilməsi və həllinə dair tövsiyə verilməsi üçün qərar qəbul etmək; • Yanğınla mübarizə və yanğından mühafizə qaydalarını tətbiq etmək; • Nəticələrə nəzarət etmək və işin keyfiyyətini qiymətləndirmək; • Müstəqil və komanda daxilində işləmək. 	
---	--	--

Peşə üçün spesifik tələblər:

Fiziki cəhətdən sağlam olmaq, operativ və düzgün qərar qəbul etmək, işin xüsusiyyətindən asılı olaraq həm açıq, həm də qapalı mühitdə, dəyişkən iş saatları və gərgin iş zamanı uzadılmış qrafiklə işləmək tələb olunur.

İxtisası tədris edəcək pedaqoji heyətə qoyulan tələblər:

Peşə təhsili müəssisələrinin mühəndis-pedaqoji heyət üzvünün müvafiq peşə-ixtisas sahəsi üzrə baza təhsili (ali, orta ixtisas) və ixtisas üzrə stajı azı 3 il, istehsalat və ya pedaqoji təcrübəsi olmalı, tədris etdiyi fənlər (istehsalat təlimi ustalarının təhkim olduğu qrupun) baza ixtisasına uyğun gəlməlidir. Pedaqoji heyət üzvü tələbələr və həmkarları ilə ünsiyyət qurmaq

bacarığına, əlaqələndiricilik, istiqamətvericilik xüsusiyyətlərinə malik olmalıdır. Tələbələrin ixtisasları üzrə dövrün tələbatına uyğun elmi-nəzəri bilikli mütəxəssis, tədqiqatçı kimi yetişmələrinə çalışmalı, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji texnologiyalardan istifadə etmək, innovativ təlim metodlarından, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığı aşılamalıdır.

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı

İxtisasın adı: Avtomobillərin təmiri çilingəri										
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)										
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar	saatların miqdarı	Həftəlik dərslərin miqdarı							Məsləhət
			Həftələr							
			5	10	10	3	9	1		
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1	1					
2	Xarici dildə ünsiyyət	40	2	3						
3	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40	2	3						
4	Sahibkarlıq	40			4					
5	İKT-dən istifadə	40	2	3						
	Baza modulu üzrə :	185	7	10	5					
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri	415	21	15	16					
6	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	40	4	2						
7	Avtomobillərin istismarı	55	3	4						
8	Avtomobillərin ümumi quruluşu	70	6	4						
9	Təmir prosesinə hazırlıq 1	40	4	2						
10	Təmir prosesinə hazırlıq 2	20			2					6
11	Çilingər işlərinin texnoloji prosesi 1	20	2	1						
12	Çilingər işlərinin texnoloji prosesi 2	70			7					7
13	Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 1	30	2	2						
14	Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 2	70			7					7
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	440	8	12	16	40				
	İstehsalat təcrübəsi	360					40			
	Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	1400	36	37	37	40	40			
	Məsləhət saatları	20								20
	YEKUN	1420								

İxtisasın adı: Avtomobillərin təmiri çilingəri (dual təhsil)								
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)								
Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	yarımillər üzrə həftəlik dərslərin miqdarı						
		yarımillər						
		I		II				
		Həftələr						
		5	10	10	5	7	1	Məsləhət
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hesablama əməliyyatları	40	4	2					
Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40	4	2					
Sahibkarlıq	40			2	4			
Xarici dildə ünsiyyət	40	4	2					
	160	12	6	2	4	0	0	0
Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	420	24	10	14	12	0	0	0
İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	30	4	1					
Avtomobillərin istismarı	50			3	4			2
Avtomobillərin ümumi quruluşu	70	6	4					3
Təmir prosesinə hazırlıq 1	30	4	1					2
Təmir prosesinə hazırlıq 2	30			2	2			2
Çilingər işlərinin texnoloji prosesi 1	40	4	2					2
Çilingər işlərinin texnoloji prosesi 2	50			4	2			3
Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 1	50	6	2					2
Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 2	70			5	4			4
İstehsalat təlimi (praktik modullar)	512		16	16	16	16		
İstehsalat təcrübəsi	368		8	8	8	24		
Tələbələrin maksimum məcburi dərslərinin yükü	1460	36	40	40	40	40	0	0
Məsləhət	20							20
YEKUN	1480							

İxtisasın adı: Avtomobillərin təmiri çilingəri														
Təhsil müddəti: 2 il (ümumi orta təhsil)														
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar	saatların miqdarı	yarımillər üzrə həftəlik dərs saatlarının miqdarı											
			I kurs				II kurs							Məsləhət
			I		II		I		II					
			5	10	20	3	5	10	10	12	1		10	
2	3					4	5	7	8	9	10			
1	Çağırışa qədərki hazırlıq	60	1	1	1		1	1	1					
2	Fiziki tərbiyə	60	1	1	1		1	1	1					
3	Ana dilində ünsiyyət	40	4	2										
4	Xarici dildə ünsiyyət	40	4	2										
5	Hesablama əməliyyatları	40	4	2										
6	İKT-dən istifadə	40			2									
7	Peşə etikası	40					4	2						
8	Sahibkarlıq	40							4					
9	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40					2	3						
10	Estetika və mədəni özünüifadə	40			2									
		440	14	8	6		8	7	6					
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri	900	15	17	15		13	14	15					
11	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	60			3									
12	Sxem, çertyoj və qrafik işlər	60			3									
13	Avtomobillərin istismarı 1	40	8											
14	Avtomobillərin istismarı 2	80		8										
15	Avtomobillərin ümumi quruluşu 1	35	7											
16	Avtomobillərin ümumi quruluşu 2	90		9										
17	Təmir prosesinə	30					6							

	hazırlıq 1												
18	Təmir prosesinə hazırlıq 2	70					7						
19	Təmir prosesinə hazırlıq 3	70						7					7
20	Çilingər işlərinin texnoloji prosesi	180		9									6
21	Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 1	35					7						
22	Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 2	70					7						
23	Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 3	80						8					7
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	1000	8	12	16	40	16	16	16				
	İstehsalat təcrübəsi	480								40			
	Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	2820	37	37	37	40	37	37	37	40			
	Məsləhət	20											20
	YEKUN	2840											

İxtisas: Avtomobillərin təmiri çilingəri												
Təhsil müddəti: 3 il (ümumi orta təhsil bazası)												
№	Modullar/Fənlər	Saatların miqdarı	Kurslar və yarım illər üzrə həftəlik saatların miqdarı								Məsləhət	
			I kurs		II kurs		III kurs					
			18	20	18	20	5	10	10	12		
	Ümumtəhsil fənləri											
1	Azərbaycan dili	268	3	3	3	3	2	2	1			
2	Xarici dil	334	4	4	4	4	2	2				

3	Riyaziyyat	344	4	4	4	4	2	2	1		
4	İnformatika	152	2	2	2	2					
5	Azərbaycan tarixi	76	1	1	1	1					
6	Fizika	76	1	1	1	1					
7	Biologiya	76	1	1	1	1					
8	Cografiya	76	1	1	1	1					
9	Kimya	76	1	1	1	1					
10	Fiziki tərbiyə	152	2	2	2	2					
11	Çağırışaqədərki hazırlıq	101	1	1	1	1	1	1	1		
	Ümumtəhsil fənləri üzrə cəm:	1731	21	21	21	21	7	7	3		
	Baza modulları										
12	Peşə etikas	40				2					
13	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması	40					2	3			
14	Sahibkarlıq	40		2							
15	İKT-dən istifadə	40					4	2			
	Baza modulları üzrə cəm:	160		2		2	6	5			
	İxtisas modulları										
16	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	40		2							
17	Sxem certyoj və qrafik işlər	54	3								
18	Avtomobillərin istismarı 1	72			4						
19	Avtomobillərin istismarı 2	40				2					
20	Avtomobillərin ümumi quruluşu 1	90	5								
21	Avtomobillərin ümumi quruluşu 2	80		4							
22	Təmir prosesinə hazırlıq 1	40					8				
23	Təmir prosesinə hazırlıq 2	30						3			
24	Təmir prosesinə hazırlıq 3	90							9		7
25	Çilingər işlərinin texnoloji prosesi 1	72			4						

26	Çilingər işlərinin texnoloji prosesi 2	80				4					6
27	Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 1	40					8				
28	Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 2	60						6			
29	Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri 3	90							9		7
	İxtisas modulları üzrə cəm:	878	8	6	8	6	16	9	18		
	İstehsalat təlimi	968	8	8	8	8	8	16	16		
	İstehsalat təcrübəsi	480								40	
	Məsləhət saatları	20									20
	Yekun: Tələbələrin məcburi maksimum dərslər yükü	4237	37	37	37	37	37	37	37	40	

Qısamüddətli kurslar üçün tədris planı

İxtisas: Avtomobillərin təmiri çilingəri					
Təhsil müddəti: 3 ay					
№	Modullar/Fənlər	Saatların miqdarı	Kurs üzrə həftəlik saatların miqdarı		
			Həftələr		
			5	5	3
1	Peşə etikası	10	1	1	
2	Sahibkarlıq	20	2	2	
	1-ci bölmə üzrə cəmi	30	3	3	

	İxtisas kursu (nəzəri)	190	19	19	
3	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	10	1	1	
4	Avtomobillərin istismarı	30	3	3	
5	Avtomobillərin ümumi quruluşu	30	3	3	
6	Təmir prosesinə hazırlıq	30	3	3	
7	Çilingər işlərinin texnoloji prosesi	40	4	4	
8	Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmiri	50	5	5	
	İstehsalat təlimi	160	16	16	
	Laboratoriya saatları	20	2	2	
	İstehsalat təcrübəsi	120			40
	2-ci bölmə üzrə cəmi	490	37	37	
	Məsləhət saatları	10			
	Yekun: Tələbələrin məcburi maksimum dərs yükü	530	40	40	40

Vaxt büdcəsi üzrə ümumi məlumat (həftələrlə)

Təhsil müddəti	I yarım il	İmtahanlar	Bayram günləri	Cəmi
3 ay	13	1	1 həftəyədək	15
Yekun	13	1	1	15

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: Ana dilində ünsiyyət
Modulun kodu: 1
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkar ünsiyyəti təhlil etməyi, peşəkarlıq məsələləri ilə bağlı şifahi və yazılı şəkildə ünsiyyət qurmağı və peşəyə dair yazılı materiallardan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Peşəkar ünsiyyəti təhlil edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gələcək iş yerində kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
2. Gələcək iş yerindən kənarında kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
3. Gələcək iş yerində istifadə edilən səciyyəvi ünsiyyət üsullarını təsvir edir.
4. Gələcək iş yerində səciyyəvi ünsiyyət problemlərini qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi ünsiyyət qurur.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəsindəki səciyyəvi ünsiyyəti təhlil edir.
2. Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi təqdimat verir.
3. Səmərəli şifahi ünsiyyəti təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı ünsiyyət qurur.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəsindəki səciyyəvi yazılı ünsiyyəti təhlil edir.
2. Daxili ünsiyyətin yazılı nümunələrini təqdim edir.
3. Səciyyəvi yazılı xarici ünsiyyətin nümunələrini təqdim edir.
Təlim nəticəsi 4: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materiallardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəkar istifadə üçün müvafiq Azərbaycan mediasını müəyyən edir.
2. Müvafiq peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materialları təhlil edir.
3. Müvafiq peşə ilə bağlı materialı şifahi olaraq təqdim edir.

4. Peşə ilə bağlı yazılı materialın təqdimatını qiymətləndirir.

Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması
Modulun kodu: 2
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi, düşünməyi, problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi, karyera məqsədlərini müəyyən etməyi və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Stresi idarə edir və emosiyaları tənzimləyir.
2. Pozitiv düşünür və özünü qiymətləndirir.
3. Empatiya qurur və dinləyir.
4. Şəxslərarası münasibətləri effektiv idarə edir və mübahisələri həll edir.
5. İnamlı ünsiyyət qurur.
Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Məqsədlərini müəyyənləşdirir və qərarları qəbul edir.
2. Problemləri həll edir.
3. Tənqidi və yaradıcı düşünür.
4. İcra edir və davamlılığı təmin edir.
Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Karyera anlayışının mənasını izah edir.
2. Karyera məqsədlərinin müəyyən edilməsi yollarını araşdırır.
3. Müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə edir.
4. Peşəkar inkişafın üsul və mərhələlərinə tətbiq edir.

Modulun adı: Peşə etikas
Modulun kodu: 3
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkarlığın əsas

<p>prinsiplərini biləcək və vaxtdan səmərəli istifadə etməyi, qrup şəklində işləməyi və iş yerində mövcud davranış qaydalarını təhlil etməyi bacaracaqdır.</p>
<p style="text-align: center;">Təlim nəticəsi 1: Peşəkarlıq prinsiplərini bilir.</p>
<p style="text-align: center;">Qiymətləndirmə meyarları</p>
<p>1. Peşəkarlıq anlayışının nə olduğunu müəyyən edir.</p>
<p>2. Peşəkarlığın əsas kriteriyaları izah edir.</p>
<p>3. Peşəkar davranışın əsas meyarlarını izah edir.</p>
<p>4. Peşəkarlığın karyera inkişafındakı rolunu dərk edir.</p>
<p style="text-align: center;">Təlim nəticəsi 2: Vaxtdan səmərəli istifadə etməyi bacarır.</p>
<p style="text-align: center;">Qiymətləndirmə meyarları</p>
<p>1. Vaxt anlayışını və onun əhəmiyyətinin nədən ibarət olduğunu sadalayır.</p>
<p>2. Vaxtın idarə olunmasındakı əsas yanaşmaları təhlil edir.</p>
<p>3. İdarəetmə funksiyaları və vaxtın idarə olunması arasında əlaqəni izah edir.</p>
<p>4. Vaxtdan səmərəli istifadəyə mane olan əsas əngəlləri aradan qaldırma üsullarını sadalayır.</p>
<p>5. Fərdi vaxt planlaşdırma üsullarını nümayiş etdirir.</p>
<p style="text-align: center;">Təlim nəticəsi 3: Qrup daxilində səmərəli işləməyi bacarır.</p>
<p style="text-align: center;">Qiymətləndirmə meyarları</p>
<p>1. Öz peşəsi ilə bağlı qruplarda necə işlədiyini izah edir.</p>
<p>2. Səciyyəvi qrup işlərində qrupdakıların rollarını təsvir edir.</p>
<p>3. Qrup işində öz şəxsi rolunu təhlil edir.</p>
<p>4. Öz peşəsi ilə bağlı qrup işində problemlərin nümunələrini nəzərdən keçirir.</p>
<p>5. 4-cü qiymətləndirmə meyarında müəyyən edilən problemlərin həllinə necə kömək edə biləcəyini təsvir edir.</p>
<p style="text-align: center;">Təlim nəticəsi 4: İş yerində davranış qaydalarını təhlil etməyi bacarır.</p>
<p style="text-align: center;">Qiymətləndirmə meyarları</p>
<p>1. Etik davranışın hansı mənanı ifadə etdiyini nümayiş etdirir.</p>
<p>2. İş etikası anlayışını və fərdi etik davranışların nə olduğunu izah edir.</p>
<p>3. Müəssisə və təşkilatlarda gündəlik etik davranış qaydalarını sadalayır.</p>
<p>4. Ətraf mühiti bir işçi kimi necə qoruya biləcəyini təsvir edir.</p>

5. Müəssisə və təşkilatlarda davranış qaydalarının idarə olunması prinsiplərini müəyyənləşdirir.

Modulun adı: Sahibkarlıq
Modulun kodu: 4
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirib qiymətləndirməyi, ideyaların həyata keçirilməsi üçün lazımi resursları müəyyənləşdirib toplamağı və ideyaları həyata keçirilməsi yollarını göstərməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir.
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir.
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirir.
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Biznes planın məqsəd və strukturunu izah edir.
2. Marketing planını hazırlayır.
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır.
4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlayır.
5. Büdcəni planlaşdırır.
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyalarını necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir.
2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir.
3. Biznes plan hazırlanmasından sonrakı addımlarını müəyyən edir.

Modulun adı: Estetika və mədəni özünüifadə
Modulun kodu: 5
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə Azərbaycan müəlliflərini və rəssamlarını təhlil etməyi, Azərbaycan mədəniyyətini təqdim etməyi, kreativlik və estetika anlayışlarını təhlil etməyi və onlardan düzgün şəkildə istifadə etməyi, etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edib onlardan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsas əsərlərini şərh edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Azərbaycanın 3 görkəmli yazıçısının əsərlərini təhlil edir.
2. Azərbaycan musiqi sənətinin 3 görkəmli nümayəndəsinin yaradıcılığını təhlil edir.
3. Azərbaycanın 3 görkəmli vizual rəssamının əsərlərini təhlil edir.
Təlim nəticəsi 2: Dünya incəsənət nümunələrini və məşhur mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsərlərini şərh edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Dünyaca məşhur 3 mədəniyyət sahəsini müəyyən edir.
2. Mədəniyyət sahələri haqqında məlumatları təhlil edir.
3. Seçilmiş mədəniyyət sahələrinin şifahi təqdimatını verir.
4. Başqalarına mədəniyyət sahələrinin təqdim edilməsinə dair konstruktiv rəy verir .
5. 3 mədəni sahənin yazılı təqdimatını hazırlayır.
Təlim nəticəsi 3: Kreativlik və estetika anlayışlarını təhlil edərək onlardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Estetika anlayışını təhlil edir.
2. Kreativlik anlayışını təhlil edir.
3. Estetika anlayışından istifadə edərək kreativ ideyalar təqdim edir.
Təlim nəticəsi 4: Etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edərək onlardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ölkəmizə xas nəzakət qaydalarını şərh edir.
2. İş yerində etiket qaydalarını tətbiq edir.
3. Ayrı-ayrı ölkələrdə istifadə edilən etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edir.

Modulun adı: Fiziki tərbiyə
Modulun kodu: 6
Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə tərbiyəvi prosesdə sağlamlığın yüksəldilməsi, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması, pis vərdişlər, fərdi fiziki inkişaf və sağlam fiziki həyat haqqında zəruri məlumatı biləcək və dövlət standartında müvafiq təlimlərlə nəzərdə tutulan fiziki standartları yerinə yetirmək üçün fərdi olaraq seçilmiş kompleks sağlamlıq və gimnastika məşğələlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Hərəkəti vərdiş və bacarıqları formalaşdıran müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Hərəkətlərin sağlamlaşdırıcı və inkişafetdirici təsirini izah edir.
2. Hərəkətlərin icra şəraiti və icra üsulunun təkmilləşdirilməsi barədə müzakirə aparır.
3. Şəxsiyyətin hormonik inkişafını təsvir edir.
4. Fiziki tərbiyə üzrə nəzəri bilikləri izah edir.
Təlim nəticəsi 2: Fiziki tərbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Aktiv hərəkətlərlə bağlı bacarıq və vərdişlərini nümayiş etdirir.
2. Aktiv hərəkətlərin icrasında əlverişli üsullarından istifadə edir.
3. Aktiv hərəkətlərinə nəzarət edir.
4. Şəraitə uyğun ilkin tibbi yardım göstərir.
5. Bərpaedici vasitələrdən səmərəli istifadə edir.
Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Fiziki hazırlığını artırmaq üçün aktiv hərəkətlərdən və xüsusi vasitələrdən müntəzəm istifadə edir.
2. Yaş qrupuna müvafiq hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.
3. Hərəkətlərin icrası zamanı əlverişli metodlar tətbiq edir.
4. Aktiv hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

Modulun adı: Çağırışaqədərkı hazırlıq
Modulun kodu: 7
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə dövlət təhlükəsizliyinin tarixi və hüquqi əsasları, sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını biləcəkdir.
Təlim nəticəsi 1: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində istifadə olunan hərbi texnika və sursatlar haqqında zəruri məlumatlara malik olduğunu nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılması və inkişafı barədə məlumatları şərh edir.
2. Vətənin müdafiəsində vətəndaş vəzifələrini sadalayır.
3. Hərbi nizamnamələrin yerinə yetirilmə məsuliyyətini dərk edir.
4. Sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını şərh edir.
Təlim nəticəsi 2: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin nizamnamələrində təsbit olunmuş əsas müddəaları mənimsədiyini, tibbi yardım və mülki müdafiə bacarıqlarına, topoqrafik vərdişlərə yiyələndiyini nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müasir ümumqoşun döyüşü haqqında məlumatları şərh edir.
2. Müasir döyüş vasitələrini təsvir edir.
3. Topoqrafiya üzrə bacarıqlarını nümayiş etdirir.
4. Fövqəladə hadisələr zamanı əhəlinin mühafizəsi haqqında biliklərini təsnif edir.
5. Mühafizə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
6. Radiasiyaya nəzarət və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarından istifadə edir.
Təlim nəticəsi 3: Mülki müdafiə, sıra təlimi və fiziki hazırlığa aid normativləri yerinə yetirir, onların icrası zamanı qrup və komanda tərkibində əlaqəli fəaliyyət göstərir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sağlam həyat tərzi üzrə bilikləri əlaqələndirir.
2. Sağlamlığın mühafizəsi haqqında ümumi müddəaları şərh edir.
3. Yaralanma və bədbəxt hadisə zamanı zərərçəkənlərə ilkin tibbi yardım göstərir.
4. Fövqəladə hadisələrdə zədələnmələrin profilaktikasını və ilkin tibbi yardım qaydalarını tətbiq edir.
5. Radiasiya şüalanmaları və kimyəvi zədələnmələr zamanı ilkin tibbi yardımını yerinə yetirir.

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət
Modulun kodu: 8
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə gündəlik ünsiyyət zamanı lazım olan sözlərdən sərbəst şəkildə istifadə etməyi biləcək, özünü aydın ifadə etməyi, və eləcə də müxtəlif sahələrə uyğun terminologiyalar tətbiq etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, iş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gündəlik həyatda sadə cümlələr ilə özünü ifadə edir;
2. Təhsil mövzusu ətrafında olan mətnləri təhlil edir;
3. İş həyatında istifadə olunan əsas anlayışlardan istifadə edərək öz sahəsini təsvir edir;
4. İş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik qaydalarını xarici dildə sadalayır.
Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müxtəlif ölkələrə səyahətlə bağlı müzakirələrdə iştirak edir;
2. Ətraf mühitlə bağlı ilkin anlayışları təsvir edir;
3. Maliyyə ilə bağlı məsələlərdə ünsiyyət qurur;
4. Gündəlik xəbərlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparır.
Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskussiyyalar aparmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ünsiyyətin müxtəlif növlərini tətbiq edir;
2. Müxtəlif rəqəmsal texnologiyalardan məlumat almaq üçün istifadə edir;
3. Texnologiyanın əhəmiyyətini şərh edir.

Modulun adı: Hesablama əməliyyatları
Modulun kodu: 9
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, hesablamlar aparmağı, cədvəl və qrafiklər hazırlamağı, onlardan istifadə etməyi, cəbri qanunları tətbiq etməyi və təsviri statistikadan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Riyazi məsələlərin həllini necə qavradığını izah edir.
2. Məsələlərin həllində nə zaman riyazi üsullardan istifadə edəcəyini müəyyən edir.
3. Riyazi qanunlardan istifadə edərək məsələlərin həlli zamanı hansı texniki vəsaitlərdən istifadə olunacağını tədqiq edir.
4. Praktiki məsələlərdə riyazi termin və modellərdən istifadə etmək üçün nümunələr verir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə hesablamlar aparır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İşdən əlavə vaxt üçün hesablanan bonusları və çıxılmaları nəzərə almaqla əmək haqqından xalis gəliri hesablayır.
2. Faizləri və yenidən ödənişləri (qaytarılmaları) bank krediti üzrə hesablayır.
3. Formul və reseptlər əsasında xammalın müxtəlif qarışıqlarını hesablayır.
4. Sifarişlərlə əlaqəli tipik hesabatlar aparır.
5. Digər tipik işlərlə bağlı hesablamları yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 3: Sadə qrafik və cədvəllər hazırlayır və məsələlərin həllində onlardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Histoqramdan, nöqtəli diaqramdan, xətti qrafik və piktoqramdan alınan məlumatlardan istifadə edir.
2. Nəzərdən keçirilən işdən alınan informasiyalara əsasən, histoqramlar, nöqtəli diaqramlar, xətti qrafik və ya piktoqramlar qurur.
3. Exceldən istifadə etməklə 2-ci qiymətləndirmə meyarındakı diaqramları qurur.
Təlim nəticəsi 4: Məsələlərin həllində sadə cəbri qaydaları tətbiq edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Mötərizələrdən istifadə etməklə ifadələri aydınlaşdırır və sadələşdirir.
2. Tənliklər və riyazi ifadələrlə düzgün manipulyasiya edir və onları sadələşdirir.
3. Müvafiq dəyişənlərdən istifadə edərək riyazi funksiyalar qurur.
4. İndexslər qanunu tətbiq edir.
5. Sadə xətti funksiyaları praktiki misallarla izah edir.

Təlim nəticəsi 5: Sadə təsviri statistikadan istifadə edir.**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Çoxluğa qarşı seçim konsepsiyasını izah edir.
2. Mərkəzin tendensiya üzrə məlumatlarını təsvir edir (moda, median, ədədi orta).
3. Dispersiya ölçüləri olan məlumatları təsvir edir.
4. Histroqram və diaqramları təsvir edir.

Modulun adı: İKT-dən istifadə**Modulun kodu: 10**

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə işlə əlaqəli məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi, müxtəlif müvafiq mediadan istifadə etməklə peşəkarcasına əlaqə qurmağı və əməkdaşlıq etməyi, peşəkar rəqəmsal məzmun hazırlamağı, İT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və texnologiyadan istifadə etməklə problemləri həll etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: İnternetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır.**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir.
2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir.
3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə edir.

Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına işləyir.
2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır.
3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir.
4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına davranır.
5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur.
6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir.
Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır.
2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu inteqrasiya edərək uyğunlaşdırır.
3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal məzmununa necə tətbiq edilməsini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 4: İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq cihazları qoruyur.
2. Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur.
3. Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur.
4. Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur.
Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir.
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir.
3. Öz rəqəmsal bacarılarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir.
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.

*L. A.*²⁴

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları
Modulun kodu: 11
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə əməyin, ətraf mühitin mühafizə olunma qaydalarını, istehsalat sanitariyası, əmək gigiyenası qaydalarını bilir və mümkün təhlükələrin qarşısını almağı bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Əməyin təhlükəsizliyi və əmək fəaliyyəti ilə bağlı ümumi faktorları və təlimatları şərh edir.
2. Əməyin mühafizəsi ilə bağlı məqsəd, norma və standartları yerinə yetirir.
3. İş yerlərində əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik qaydalarına riayət edir.
4. İstehsal sahələri və istehsal meydançaları ilə bağlı təhlükəsizlik tələblərini sadalayır.
Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqləri sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yarana biləcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Elektriklə işləyən alətlərdən istifadə zamanı əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini sadalayır.
2. Elektrik maşınları quraşdırılmış otaqlarda ilkin mühafizə vasitələri – yanğın söndürən və quru qum olan yeşikdən istifadə qaydalarını təsvir edir.
3. Yanğın təhlükəsinin qarşısını ala biləcək tədbirləri və yanğının yayılmasına qarşı mübarizədə yanğın söndürmə vasitələrini seçir.
4. Nərdivan, meydança və pilləkənlərin tətbiqi zamanı təhlükəsizlik tələblərini əlaqələndirir.
Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İstehsalat zədələnmələrinin növlərini və səbəblərini izah edir.
2. Zədələnmə və peşə xəstəliklərinin əsas səbəblərini təsvir edir.
3. İstehsalatda zədələnmə səbəblərinin qarşısını almaq üçün müəyyən tədbirlər görür.

4. İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarında icbari sığorta olunanlar və onların iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kateqoriya və risk qruplarını seçir.
Təlim nəticəsi 4: Əmək gigiyenası haqqında bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Əmək gigiyenası haqqında ümumi bilgiləri və inkişafının əsas mərhələlərini izah edir.
2. Zərərli və təhlükəli amillərin təsnifatını təsvir edir.
3. Əməyin gigiyenası, əmək prosesini və istehsalat şəraitini, onların orqanizmlə qarşılıqlı təsirini müəyyən edir.
4. Əmək prosesinin xüsusiyyətlərindən və rejimindən asılı olan zərərləri kateqoriyalara (qruplara) bölür.
Təlim nəticəsi 5: İstehsalat səs-küylərinin və titrəyişlərin insan orqanizminə təsirini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İstehsalat səs-küylərinin təsnifatını şərh edir.
2. İşçilərin orqanizminə səs-küylərin təsirini izah edir.
3. Səs-küylərin insan orqanizminə xoşagəlməz təsirinin profilaktikasını təsvir edir.
4. Müxtəlif güclü və tezlikli səslərin nizamsız (xaotik) birləşməsindən səs-küy (gurultu) yaranmasını müəyyən edir.
Təlim nəticəsi 6: Ətraf mühitin mühafizəsi və yanğınsöndürmə vasitələrinə dair ilkin tədbirləri bilir və həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ekoloji qanunları təsvir edir.
2. Ekoloji şəraitin yaxşılaşdırılmasına yardımçı olan üsulları sadalayır.
3. Müəssisədə olan yanğınsöndürmə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
4. Yanğın baş verərkən yanğın təhlükəsizliyinin əsas və fərdi ehtiyat tədbirləri ilə otaqlardan çıxma qaydalarını uyğunlaşdırır.
5. İşləri başa çatdırdıqdan sonra ətraf mühitin qorunması naminə ərazini təmizləyir.

Modulun adı: Avtomobillərin istismarı

Modulun kodu: 12
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə avtomobil nəqliyyatının hərəkət tərkibini və avtomobil nəqliyyatı müəssisələrinin növləri və bu müəssisələrdə avtomobillərə texniki xidmət və təmirin təşkili qaydaları, texniki avadanlıqlar və istismar materialları haqqında biləcək və tətbiqini bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Avtomobil nəqliyyatının təsnifatını və hərəkət tərkibini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobilləri yükləmə qabiliyyətinə, getmə qabiliyyətinə və kuzasının tipinə görə fərqləndirir.
2. Yedəkçi avtomobillər və onların növlərini sadalayır.
3. Avtomobillərin istismar göstəricilərini izah edir.
4. Avtomobillərin yanacaq-sürtkü materiallarının sərfiyyat normalarını təsvir edir.
Təlim nəticəsi 2: Avtomobil nəqliyyatı müəssisələrinin növlərini və bu müəssisələrdə avtomobillərə texniki xidmət və təmirin təşkili qaydalarını bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yük avtomobili müəssisələri və bu müəssisələrdə avtomobillərə texniki xidmət və təmirin təşkili qaydalarını sadalayır.
2. Sərnişin avtomobili müəssisələri və bu müəssisələrdə avtomobillərə texniki xidmət və təmirin təşkili qaydalarını təsvir edir.
3. Taksi xidməti göstərən müəssisələri və bu müəssisələrdə avtomobillərə texniki xidmət və təmirin təşkili qaydalarını izah edir.
4. Yükdaşıma xidməti göstərən müəssisələri və bu müəssisələrdə avtomobillərə texniki xidmətin və təmirin təşkili qaydalarını şərh edir.
5. İxtisaslaşdırılmış avtomobil müəssisələri və bu müəssisələrdə avtomobillərə texniki xidmətin və təmirin təşkili qaydalarını sadalayır.
Təlim nəticəsi 3: Hərəkət tərkibinə göstərilən texniki xidmətin və təmirin əsaslarını bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İstismar prosesində avtomobilin texniki vəziyyətinin dəyişməsinə izah edir.
2. Yeyilmələrin avtomobilin texniki vəziyyətinə təsirini şərh edir.

3. Hissələrin yeyilmələrinin növlərini sadalayır.
4. Avtomobilin uzun ömürlülüyünə təsir edən amilləri təsvir edir.
5. Avtomobilin texniki vəziyyətini müəyyənləşdirmək üçün diaqnostikanın aparılma üsullarını sayır.
Təlim nəticəsi 4: Avtomobillərə texniki xidməti bilir və onların təmirini müvafiq qaydada həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobillərə texniki xidmətlərin təşkili qaydalarını izah edir.
2. Avtomobillərin ümumi texniki vəziyyətinin diaqnostikasını müəyyən edir.
3. Avtomobillərin təmir sistemlərini və təmir növlərini sadalayır.
4. Avtomobillərə texniki qulluq göstərir.
5. Avtomobillərin təmirinin metodlarını təsvir edir.
Təlim nəticəsi 5: Avtomobillərə texniki xidmət və cari təmir zamanı işlədilən avadanlıqları və alətləri bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobillərin texniki xidməti və cari təmiri üçün qaraj avadanlıqlarının təsnifatını və vəzifələrini müəyyən edir.
2. Yığma və yuma avadanlıqlarını sadalayır.
3. Qaldırıcı vasitələrdən istifadə qaydalarını izah edir.
4. Sökmə-yığma avadanlıqlarını təsvir edir.
5. Texniki xidmət və cari təmirin müasir texnologiyalarını sayır.

Modulun adı: Avtomobilin ümumi quruluşu
Modulun kodu: 13
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə daxili yanma mühərriklərinin mexanizm və sistemlərinin, transmissiyanın, sükan idarəsinin və tormoz sisteminin, hərəkət hissəsinin, elektrik avadanlığı və əlavə avadanlıqların, kuza və kabinanın vəzifələrini, iş qaydalarını biləcək və müəyyən əməliyyatları yerinə yetirməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Daxili yanma mühərriklərinin ümumi quruluşunu bilir.
Qiymətləndirmə meyarları

1. Mühərrikə dair əsas anlayışları və terminləri sadalayır.
2. Müxtəlif növ yanacaqlarla işləyən mühərriklərin iş qaydasını izah edir.
3. Çarxqolu-sürgüqolu və qazpaylama mexanizmlərinin təsnifatını, quruluşunu və işini təsvir edir.
4. Soyutma və yağlama sistemlərinin quruluşunu və iş prinsipini şərh edir.
5. Mühərrikin qidalandırma sisteminin təsnifatını, quruluşunu və iş prinsipini təsvir edir.
6. Alışdırma sisteminin quruluşunu və işini müəyyən edir.
Təlim nəticəsi 2: Transmissiyaların quruluşlarını, elementlərini, vəzifələrini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Transmissiyaların vəzifələrini və tiplərini sadalayır.
2. İlişmə muftalarının quruluşunu və işini müəyyən edir.
3. Ötürmələr qutusunun təsnifatını, quruluşunu və işini izah edir.
4. Kardan ötürməsinin təsnifatını, quruluşunu və işini təsvir edir.
5. Baş ötürmənin və diferensialın təsnifatını, quruluşunu və işini şərh edir.
6. Yarımoxların təsnifatını, vəzifəsini, quruluşunu və işini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Avtomobilin idarəetmə mexanizmlərinin quruluşlarını, elementlərini, vəzifələrini bilir .
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sükan idarəetmə intiqallarının təsnifatını, vəzifəsini, quruluşu və iş prinsipini təsvir edir.
2. Sükan mexanizminin təsnifatını, vəzifəsini, quruluşunu və iş prinsipini izah edir.
3. Avtomobillərdə tormoz sisteminin təsnifatını, vəzifəsini, quruluşunu və iş prinsipini şərh edir.
4. Duracaq tormozların təsnifatını, quruluşunu, vəzifəsini və işini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 4: Avtomobil kuzaları və kabinalarına dair ümumi məlumatları bilir və müəyyən bərkidilmə əməliyyatlarını həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yük avtomobillərinin banının təsnifatını, vəzifəsini, tiplərini və quruluşunu izah edir.
2. Yük avtomobillərinin kabinasının təsnifatını, vəzifəsini, tiplərini və quruluşunu təsvir edir.
3. Minik avtomobillərinin və avtobusların banlarının (kuza) təsnifatını, vəzifəsini və quruluşunu izah edir.

4. Oturacaqların quruluşunu, ayaqaltıların, kapotun və qanadların bərkidilməsi qaydalarını yerinə yetirir
5. Şinin çənbərə taxılmasını və çıxarılmasını həyata keçirir.
Təlim nəticəsi 5: Avtomobilin hərəkət hissəsinin ümumi quruluşunu bilir və müəyyən nasazlıqları aradan qaldırmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobillərin çərçivələrinin quruluşunu və iş prinsipini təsvir edir.
2. Avtomobildə asqıların təsnifatını, vəzifəsini, quruluşunu və iş prinsipini izah edir.
3. Körpülərin təsnifatını (saxlayan, idarə olunan, aparın, kombine edilmiş), quruluşunu şərh edir.
4. Şin və təkərlərin təsnifatını izah edir.
5. Təkərlərdə baş verən mailliliyin yaranma səbəblərini və onların aradan qaldırılma qaydalarını müvafiq olaraq tətbiq edir.
Təlim nəticəsi 6: Avtomobilin əlavə avadanlıqlarının ümumi quruluşunu bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Bölüşdürücü qutunun quruluşunun iş prinsipini və vəzifəsini müəyyən edir.
2. Hidravlik qaldırıcının iş prinsipini və vəzifəsini təsvir edir.
3. Avtomobilin bucurqad avadanlıqlarının quruluşunu və iş qaydasını izah edir.

Modulun adı: Təmir prosesinə hazırlıq
Modulun kodu: 14
Modulun ümumi məqsədi: Modul tamamlandıqdan sonra tələbə işdən əvvəl müvafiq təlimatlardan istifadə etməklə təmir prosesinə hazırlaşmağa biləcək, kabelləri quraşdırmaq üçün lazım olan alət və ləvazimatlardan istifadə qaydalarını, kabel xətlərinin çəkiliş sxemini, torpaqda qazıntı işlərinin aparılmasını və ərazinin hazırlanmasında çatışmazlıqları aradan qaldırmağı bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: İşin nə qədər vaxt aparacağına dair təlimatlara riayət edə bilir, təmir olunacaq hissələri dəyişməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Təmir olunacaq hissələr barədə məlumat verir.

2. Dəyişiləcək hissələri müəyyən edir.
3. Hissələrin təmir olunmasına və sərf olunan vaxt normalarına təlimata uyğun əməl edir.
4. Hissələrin dəyişdirilməsində sərf olunan vaxt normalarını təlimata uyğun yerinə yetirir.
5. İşin həcmi və icra ardıcılığını planlaşdırır.
Təlim nəticəsi 2: Tapşırıq üçün müvafiq əl və mexaniki alətlər barəsində bilir və mexaniki alətləri təhlükəsiz şəkildə elektrik şəbəkəsinə qoşmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Əl ilə yerinə yetirilən tapşırıq üçün müvafiq əl alətini seçir.
2. Mexaniki üsulla yerinə yetiriləcək tapşırıq üçün müvafiq mexaniki alətləri seçir.
3. Mexaniki alətləri təhlükəsiz şəkildə elektrik şəbəkəsinə qoşur.
4. Təhlükəsizlik qaydalarına əsaslanaraq şəbəkə qurğusunun sazlığını yoxlayır.
Təlim nəticəsi 3: Təmir işlərinin ardıcılığını planlaşdırmağı, təmir avadanlıqlarını seçməyi bilir, lazım olan alət və avadanlıqların sazlığını və istismara yararlığını yoxlamağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Təmir işlərinin ardıcılığını planlaşdırır.
2. Təmir avadanlıqlarını seçir.
3. Elektrik şəbəkəsinə qoşulan təmir avadanlıq və alətlərlə təhlükəsiz işləyir.
4. Təmir üçün lazım olan alətlərin sazlığını aşkar edir.
5. Təmir üçün lazım olan avadanlıqların nasazlıqlarını aşkar edir.
6. Təmir üçün lazım olan alətlərin və avadanlıqların istismara yararlığını yoxlayır.
Təlim nəticəsi 4: İş ərazisini və avadanlıqları səliqəli saxlamağı bilir və iş prosesləri haqqında qeydlər aparmağı, hesabat verməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Təmir prosesində istifadə olunan zədələnmiş materialları və yararsız əşyaları yığışdırır.
2. İş ərazisinin təmizlənməsində müxtəlif təyinatlı vasitələrdən istifadə edir.
3. Texniki xidmət və təmir zamanı işə maneə yaradan qeyri-normal vəziyyətlər barədə nəzarətçini məlumatlandırır.
4. Xidmət barədə hesabatı rəhbərliyə çatdırır.

Modulun adı: Çilingər işlərinin texnoloji prosesi
Modulun kodu: 15
Modulun ümumi məqsədi: Modul başa çatdıqda tələbə, çilingərin iş yerinin təşkilini, çilingər işinin əsas texnoloji əməliyyatlar prosesini və onların xarakteristikasını biləcək, çilingər-yığma işlərin əsas texnoloji əməliyyatlarını bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Çilingər işinin təşkili barədə bilir və qaydalara əsasən iş yerini hazırlamağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Çilingər işlərinin növlərini və məqsədini izah edir.
2. Çilingərin iş yerinin lazımı təchizatını müəyyən edir.
3. Çilingərin iş və nəzarət-ölçü alətlərinin saxlanması və onlara qulluq edir.
4. Verilən işə əsaslanaraq alətlərdən istifadə qaydalarını nümayiş edir.
Təlim nəticəsi 2: Çilingər işinin əsas texnoloji əməliyyatlarını bilir və prosesi ardıcılıqla yerinə yetirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Pəstahların səthində nişanlamayı aparır.
2. Təhlükəsizlik qaydalarına əsaslanaraq metalların çapılmasını nümayiş edir.
3. Metalların kəsilməsini ardıcılıqla yerinə yetirir.
4. Pəstahların yeyələnməsini göstərir.
5. Dəlidlərin buğulanmaqla açılmasını nümayiş edir.
6. Yivli birləşmələrin bərkidilmə işlərini yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 3: Çilingər işinin xarakteristikasını bilir və əsas əməliyyatları bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Dəlidlərin rayberlənməsini təsvir edir.
2. Zəngərləməni müəyyən edir.
3. Daxili və xarici səthlərdə yivləri açır.
4. Peçimləməklə hissələri birləşdirir.
5. Təhlükəsizlik qaydalarına əsaslanaraq qalaylama və lehimləmə işlərini nümayiş edir.
Təlim nəticəsi 4: Çilingər-yığma işlərinin ardıcılığını bilir və yerinə yetirərkən əsas əməliyyatları bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Hissələri və yığım vahidlərini hazırlayarkən qaçılmaz xətlər haqqında anlayışları sadalayır.
2. Yığma haqqında ümumi məlumatları izah edir.
3. Yığmanın texnoloji prosesini ardıcılıqla nümayiş edir.
4. Hissə, yığım vahidi, düyün, blok və məmulat haqqında anlayışları təsvir edir.
5. Texniki ölçmələr və müsaidələr haqqında anlayışları tətbiq edir.

Modulun adı: Avtomobil şassilərinə texniki xidmət və təmir

Modulun kodu: 16

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə avtomobillərin mühüm aqreqlərini, elektrik avadanlıqlarını sökməyi, transmissiya, hərəkət hissəsinə və idarəetmə mexanizmlərinə texniki xidmət göstərməyi və onların hissələrinin təmirini bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Avtomobilin mühüm aqreqlərinin və elektrik avadanlığının sökülmesini həyata keçirə bilir, metal kəsən alətlərdən, qayka açarından və digər alətlərdən istifadə etməklə dəyişdirilən hissələri quraşdırmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomobilin mühüm aqreqlərini sökür.
2. Təhlükəsizlik qaydalarına əsaslanaraq avtomobilin elektrik avadanlığını sökür.
3. Metal kəsən alətdən və qayka açarın istifadəsiylə avtomobilin zədələnmiş hissələrini çıxarır.
4. Qayka açarı və digər alətlərdən və qaynaq avadanlığı vasitəsilə dəyişdirilən hissələri quraşdırır.

Təlim nəticəsi 2: Avtomobilin transmissiyasının, hərəkət hissəsinin, idarəetmə orqanlarının diaqnostikasını həyata keçirə bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomobilin transmissiyasının, hərəkət hissəsinin və idarə orqanlarını diaqnostikaya hazırlayır.
2. Avtomobil transmissiyasının texniki vəziyyətinin diaqnostikasını xarici əlamətlərə əsaslanaraq aparır.

3. Avtomobil transmissiyasının texniki vəziyyətinin diaqnostikasını lazımi alətlərlə yerinə yetirir.
4. Avtomobilin hərəkət hissəsinin və idarə orqanlarının texniki vəziyyətinin diaqnostikasını xarici əlamətlərə əsaslanaraq müəyyən edir.
5. Müxtəlif alətlərlə avtomobilin hərəkət hissəsinin və idarə orqanlarının texniki vəziyyətinin diaqnostikasını aparır.
Təlim nəticəsi 3: Avtomobilin transmissiyasına, hərəkət hissəsinə, idarəetmə orqanlarına texnoloji sənədlərə uyğun texniki xidmət göstərməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobil transmissiyalarına texniki xidmət işlərini qaydalara (reqlamentə) uyğun yerinə yetirir.
2. Avtomobilin hərəkət hissəsinə texniki xidmət işlərini qaydalara (reqlamentə) uyğun ardıcılıqla riayət edir.
3. Avtomobilin idarə orqanlarına texniki xidmət işlərini qaydalara (reqlamentə) uyğun yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 4: Avtomobilin transmissiyasının texnoloji sənədlərə uyğun təmirini bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobilin transmissiyasını təmirə hazırlamağı və təmir üçün ilkin sənədləşdirməni tərtib edir.
2. Avtomobilin transmissiyasının sökülmesini, yığılmasını və onların düyün və mexanizmlərini dəyişdirir.
3. Uyğun alət və cihazlarla ölçmə işlərini aparır;
4. Avtomobilin transmissiyasının mexanizmlərini, düyünlərini və hissələrini təmir edir.
Təlim nəticəsi 5: Avtomobilin hərəkət hissəsinin texnoloji sənədlərə uyğun təmirini bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobilin hərəkət hissəsinin təmirə hazırlayarkən ilkin sənədləşdirməni tərtib edir.
2. Avtomobilin hərəkət hissəsinin sökülmesini nümayiş edir.
3. Avtomobilin hərəkət hissəsinin yığılmasını və onların düyün və mexanizmlərini dəyişdirir.

4. Avtomobilin hərəkət hissəsinin mexanizmlərini, düyünlərini və hissələrini təmir edir.
Təlim nəticəsi 6: Avtomobilin idarə orqanlarının texnoloji sənədlərə uyğun təmirini bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobilin idarə orqanlarını təmirə hazırlayarkən ilkin sənədləşdirməni tərtib edir.
2. Avtomobilin idarə orqanlarını sərbəst sökür və yığır.
3. Avtomobilin sükanlı idarə orqanlarını təmir edir, düyün və mexanizmlərini dəyişdirir.
4. Avtomobilin tormoz sistemi mexanizmlərini təmir edir, düyünlərini və hissələrini dəyişdirir.

Modulun adı: İstehsalat təcrübəsi (iş yerində öyrənmə)
Modulun kodu: 17
İş yerində öyrənmənin ümumi məqsədi: İstehsalat təcrübəsində tələbə, avtomobillərin texniki vəziyyətlərinin öyrənilməsini, onların aqreqlarının, düyünlərinin, sökülməsini, yığılmasını, tənzimlənməsini, sınaqdan çıxarılmasını daha təcrübəli çilingərlərin rəhbərliyi ilə yerinə yetirəcək və kollektivdə işləməyi öyrənəcəkdir.
Hüquqi şərtlər və müqavilə:
Təlim nəticəsi 1: Avtomobilin sistemlərinin, aqreqlarının, düyünlərinin, cihazlarının texniki vəziyyətlərini müəyyən edir və diaqnostikanı aparmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobilin sistemlərinin, aqreqlarının düyünlərinin, cihazlarının texniki vəziyyətlərini müəyyən edir.
2. Avtomobilin aqreqlat və düyünlərinin diaqnostikasını aparır.
3. Avtomobilin sadə düyünlərini sökür.
4. Avtomobilin yığılmasına dair biliklərini nümayiş edir.
Təlim nəticəsi 2: Avtomobilin sistemlərinin, aqreqlarının düyünlərinin, cihazlarının sökülməsini və onlarda aşkar olunan nasazlıqların aradan qaldırılmasına dair kompleks işləri yerinə yetirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobilin sistemlərini, aqreqlarını, düyünlərini, cihazlarını sökür.
2. Avtomobilin sadə birləşmələrini və düyünlərini təmir edir.

3. I və II texniki xidmətlərə dair bərkitmə işlərini yerinə yetirir.
4. Aşkar edilmiş kiçik nasazlıqları aradan qaldırır.
Təlim nəticəsi 3: Avtomobilin sistemlərinin, aqreqlarının, düyünlərinin, cihazlarının yığılmasını və tənzimlənməsini bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobilin sistemlərinin, aqreqlarının, düyünlərinin, cihazlarının təmiri üzrə orta mürəkkəbli işləri daha təcrübəli çilingərin rəhbərliyi altında yerinə yetirir.
2. Avtomobilin sistemlərini, aqreqlarını, düyünlərini və cihazlarını tənzimləyir.
3. Avtomobilin sistemlərini, aqreqlarını, düyünlərini sınaqdan çıxarır.
4. Periodik texniki qulluq zamanı görülməli işlərin ardıcılığını təyin edir.
Təlim nəticəsi 4: Kollektivdə və komandada işləməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Komanda qrupda görülməli işlərə dair müzakirə olunan məsələlərdə öz yanaşmalarıyla çıxış edir.
2. Müzakirə zamanı ona ünvanlanmış suallara əsaslandırılmış cavablar verir.
3. Dialoq üzrə öz həmkarının fikirlərini soruşur.
4. Öz öhdəsinə düşən və tapşırılan vəzifələri yerinə yetirir.

Modulun adı: İstehsalat təlimi
Modulun kodu: 18
Modulun ümumi məqsədi : Tələbə bu modulu tamamladıqda avtomobil müəssisələrində təhlükəsizlik- texnikasına əməl etməklə ümumi çilingərlik işlərini, avtomobil mühərriklərinin növündən aslı olmayaraq təmirini və nizamlanmasını, avtomobillərin transmisiyasına, şassisinə və kuzasına aid nasazlıqları təmirini, sınaqdan keçirilməsini və yol hərəkəti qaydalarına əməl etməklə avtomobili təhlükəsiz itarə etməyi bacaracaq
Təlim nəticəsi 1: Avtomobil müəssisəsində iş yerinin təşkilinə dair tələbləri yerinə yetirə bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobil müəssisəsində iş yerini təşkil edir

2.Avtomobil müssisələrində təhlükəsizlik- texnikasına əməl etməklə ümumi çilingərlik işlərini bilir
3.Çilingər işlərinin əsas növlərini, nişanlamanın mahiyyətini bilir və işi təhlükəsiz yerinə yetirir
4.Materlalin kəsilməsinin düzəldilməsini və əyilməsinin mahiyyətini və təyinatını həyata keçirir
5.Pərçimləmənin mahiyyətini və tətbiqini bacarır və iş prosesində əməyin təhlükəsizliyinə riayət edir.
Təlim nəticəsi 2: Lehimləmə və qalaylamanın mahiyyətini, hissələrin emalının ardıcılığı və metodlarını, qaşovlamanın mahiyyətini, səthin sürtülmə və hamarlanmasının mahiyyətini və tətbiqini bacarır və iş prosesində əməyin təhlükəsizliyinə riayət edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1.Lehimləmə və qalaylamanın mahiyyətini anlayır
2.Hissələrin emalının ardıcılığını, metodlarını, qaşovlamağı həyata keçirir
3.Səthin sürtülmə və hamarlanmasını bacarır və iş prosesində əməyin təhlükəsizliyinə riayət edir.
Təlim nəticəsi 3: Daxili yanma mühərriklərinin quruluşunu və növlərini bilir
Qiymətləndirmə meyarları
1.Daxili yanma mühərriklərinin quruluşunu və növlərini aid edir.
2.Mühərrikin mexanizmlərini vəzifəsini bilir və maszlıqlarını müəyyən edir.
3.Sistemlərinin iş prinsiplərini bilir söküb yığma və nüzamləma işlərini həyata keçirir
Təlim nəticəsi 4: Avtomobilin trasmisiyasının quruluşunu və iş prinsipini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1.Avtomobilin trasmisiyasının quruluşunu və iş prinsipini müəyyən edir.
2. İlşmı muftasını, ötürmələr qutusuunu bir-birindən fərqləndirir və üstünlüklərini aid edir.
3. Kardan ötürməsinin və aparılan körpünün vəzifəsini bilir və nasazlıqlarını aşkar edir.
4. Avtomobilin trasmisiyasında yaranan nasazlıqları müəyyən erid və nasazlıqların təmir edir.
5. Avtomobilin sükan idarəetmə və əyləc sisteminin quruluşunu, avtomobilin hərəkət

hissəsinin, xüsusi təyinatlı avtomobillərin əlavə qurğularının və əlavə aksesuarların iş prinsipini bilir söküb yığma işlərini həyata keçirir.

Təlim nəticəsi 5: Avtomobilin sükan idarəetmə və əyləc sisteminin quruluşunu bilir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomobilin sükan idarəetmə sisteminin mahiyyətini başa düşür.
2. Əyləc sisteminin quruluşunu anlayır və növlərini fərqləndirir.
3. Sükan idarəetmə və əyləc sisteminin nasazlıqlarını müayinə edir.
4. Sükan idarəetmə və əyləc sisteminin nasazlıqlarının təmirini yerinə yetirir.

Təlim nəticəsi 6: Avtomobilin hərəkət hissəsinin, xüsusi təyinatlı avtomobillərin əlavə qurğuları və əlavə aksesuarların iş prinsipini bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomobilin hərəkət hissəsinin vəzifəsini anlayır və növlərini fərqləndirir.
2. Xüsusi təyinatlı avtomobillərin əlavə qurğu və hissələrinin təyinatını və nasazlıqlarını müəyyən edir.
3. Xüsusi təyinatlı avtomobillərin əlavə qurğu və hissələrinin nasazlıqlarını ardıcılıqla təmir edir.

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

1. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş "Ana dilində ünsiyyət" səriştəsi "Azərbaycan dili", "Xarici dildə ünsiyyət" səriştəsi "Xarici dil", "İnformasiya texnologiyaları" səriştəsi "İnformatika", "Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə" səriştəsi isə "Riyaziyyat" fənni proqramına inteqrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.
2. Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
 - 2.1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə "Azərbaycan dili - dövlət dili kimi";
 - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə "Xarici dil", "Fiziki tərbiyə".
 - 2.3. "İnformatika" fənni üzrə praktiki məşğələlər.
3. İnformatika kabineti olmayan peşə təhsili müəssisələrində "İnformatika" fənni üzrə praktiki məşğələ keçirilmir.
4. "Xarici dil" fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğu nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıkları "əsas xarici dil" əsas götürülür.
5. Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyət yaratmır.
6. Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında" qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
7. Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə "Peşə təhsili haqqında" qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
8. Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülərinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.

9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat" (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülərin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması proqramı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.
10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisasların) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların beşilərinə seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla "Stem" fənni əlavə olaraq tədris olunur.